Travmatik Optik Nöropati ve Orbita Kırıkları: Acil Servis Yaklaşımı

Uzm. Dr. Muhammed Mustafa DEMİR

Göz travması ve önemi

- Dünya çapında yılda yaklaşık 55 milyon göz yaralanması, 23 milyon kişide en az tek taraflı görme kaybı ve 750.000 hastaneye yatış bildiriliyor
- Ciddi göz yaralanması olan büyük bir seride olguların %27'sinde yaralı gözde 20/200 altı görme (yasal körlük düzeyi) saptanmış
- Erken ve uygun oftalmolojik tedavi alanların %61'inde görme iyileşmesi görülmüş

Göz travması ve önemi

- Göz travması çoğu zaman kafa-yüz travmasına eşlik eder; onun için öncelikle hayatı tehdit eden yaralanmalar stabilize edilmeli
- Orbita kırıkları ciddi travma göstergesidir; kafaiçi ve oküler yaralanmalarla sık birlikte
- Çocuk ve ergenlerde mekanizma farklı: Düşme, top çarpması, trafik kazası, saldırı

Sunumun amaçları

- Acil serviste göz travmalı hastaları değerlendirme, görüntüleme, tedavi ve konsültasyon kararını netleştirmek
- Orbita kırığı tipleri ve pediatrik özellikleri özetlemek
- Travmatik optik nöropatiyi klinik olarak tanıyabilmek

Göz ve Orbita Travmasına Acil Yaklaşım

Başlangıç stabilizasyonu ve genel yaklaşım

- Öncelik primer survey: Hayatı tehdit eden kanama kontrolü, hava yolu, solunum, dolaşım, nörolojik değerlendirme, eksposür.
- Servikal omurga yaralanma riski varsa immobilizasyon.
- Stabilizasyon sonrası organize göz ve yüz muayenesi.

Öykü ve muayene

- Mekanizma: Darbenin tipi, cisim boyutu, hız, zaman.
- Sorgulama: Görme azalması, diplopi, yüz uyuşması, bulantı-kusma, bradikardi.

Hızlı göz muayenesi

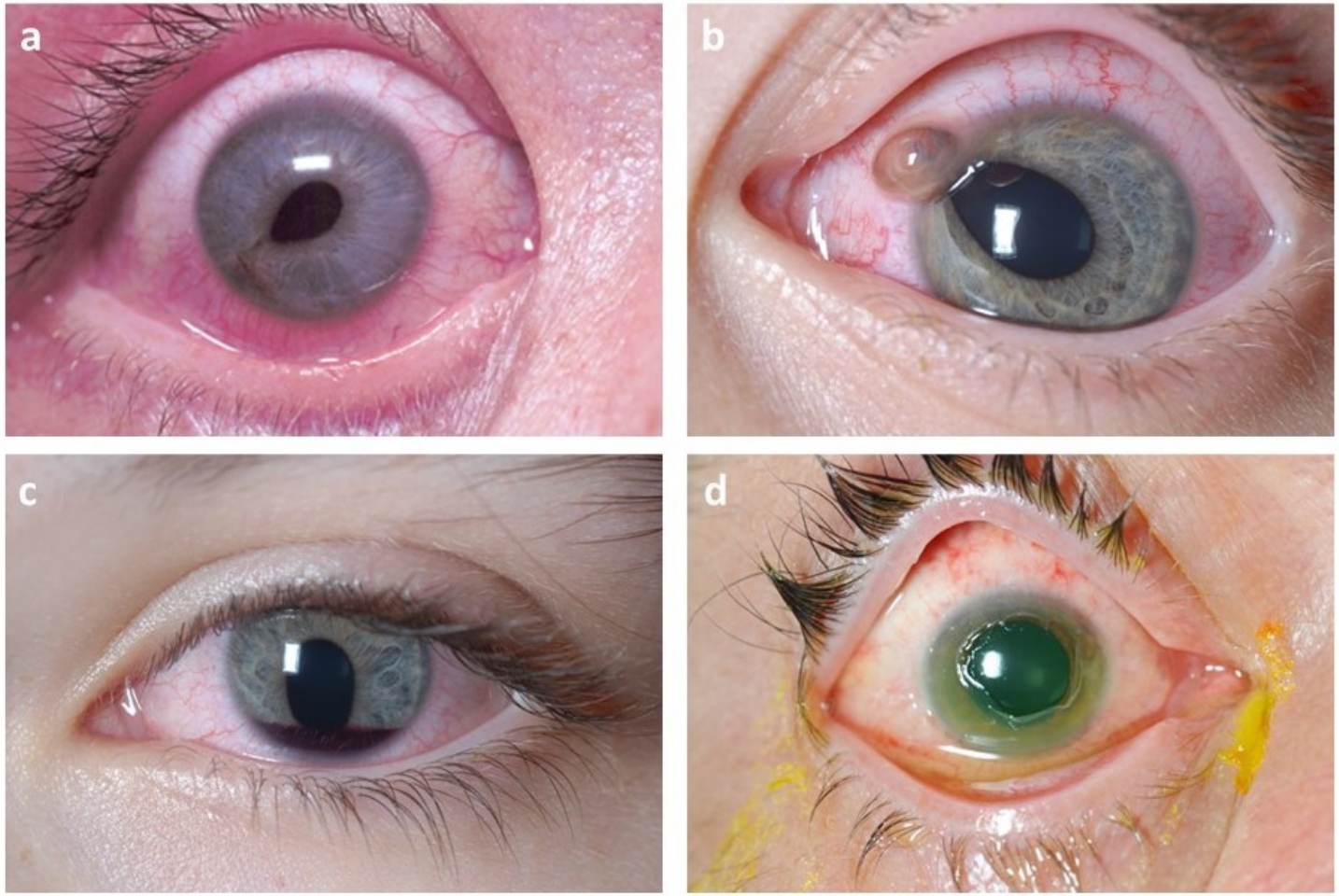
- Görme keskinliği: Her göz için ayrı kayıt
- Pupiller ve RAPD
- Göz hareketleri/diplopi
- Proptozis, kapak gerginliği, kemozis
- Açık glob bulguları
- Duyu muayenesi ve kemik hassasiyet

Göz Yaralanmaları- Sınıflandırması

- Açık glob
- Kapalı glob
- Perioküler
  - Septum Önü
  - Orbital

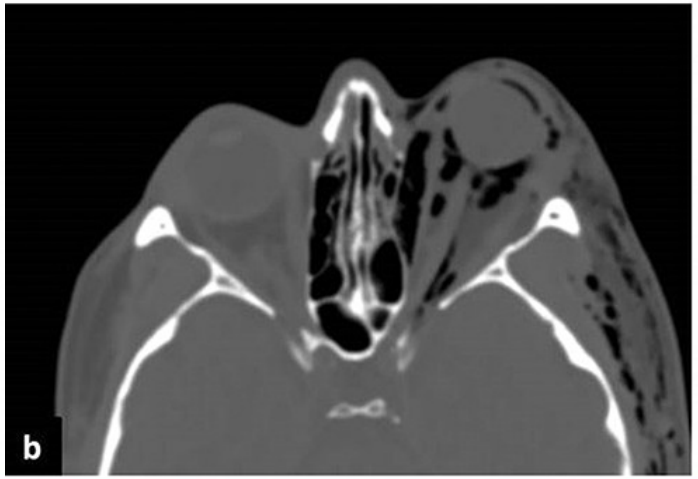
Görmeyi tehdit eden durumlar

- Açık Glob
- Orbital kompartman sendromu (OCS)
- Travmatik optik nöropati, retina dekolmanı, hifema

a
b
c
d

Klinik durum	İpucu bulgular	Acil öncelik
Orbital kompartman sendromu	Proptozis, sert kapaklar, azalmış retropulsiyon, kemozis, göz hareket kısıtlılığı, RAPD	Acil dekompresyon
Açık glob yaralanması	Düzensiz pupilla, ön kamara derinlik değişikliği, uveal/vitreus prolapsusu	Göze basıdan kaçınma, koruyucu kalkan, acil oftalmoloji
Orbital kırık ve kas entrapmanı	Diplopi, ağrılı-kısıtlı bakış, bulantı-kusma/bradikardi	Erken cerrahi değerlendirme
Travmatik Optik Nöropati	Görme kaybı + RAPD, başlangıçta normal fundus olabilir	Acil oftalmolojik değerlendirme

a

b

REVIEW ARTICLE · Volume 64, Issue 4, P791-801, July 2026 Download Full Issue

Imaging, Management, and Treatment of Orbital Trauma

C. Michael Hood, MD [a] · Matthew F. Gardiner, MD [b] · Isaac D. Bleicher, MD [b] · Michael H. Lev, MD [a] · Marc Jutras, MD [a]

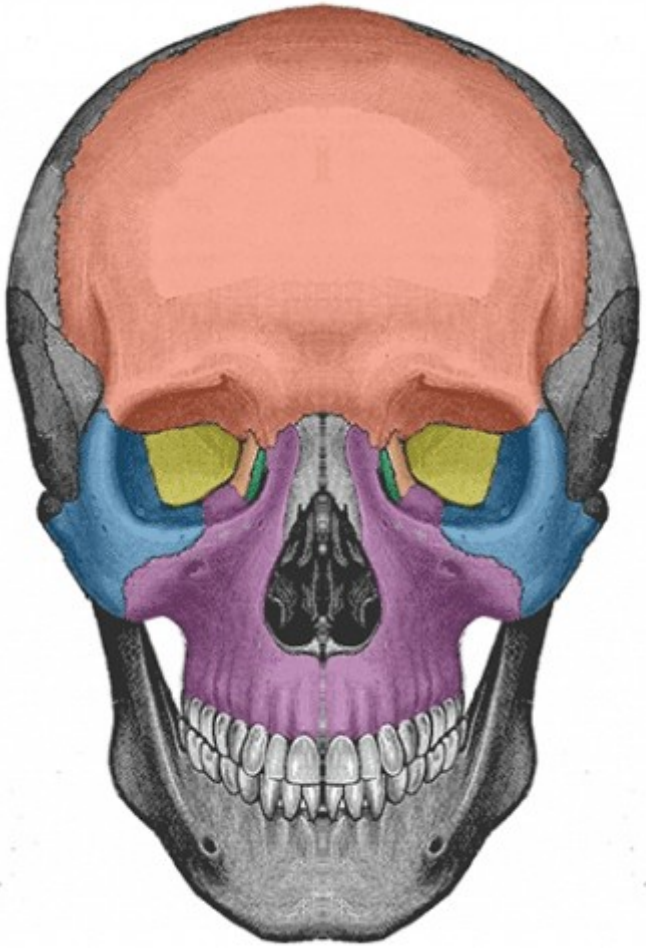
Affiliations & Notes · Article Info

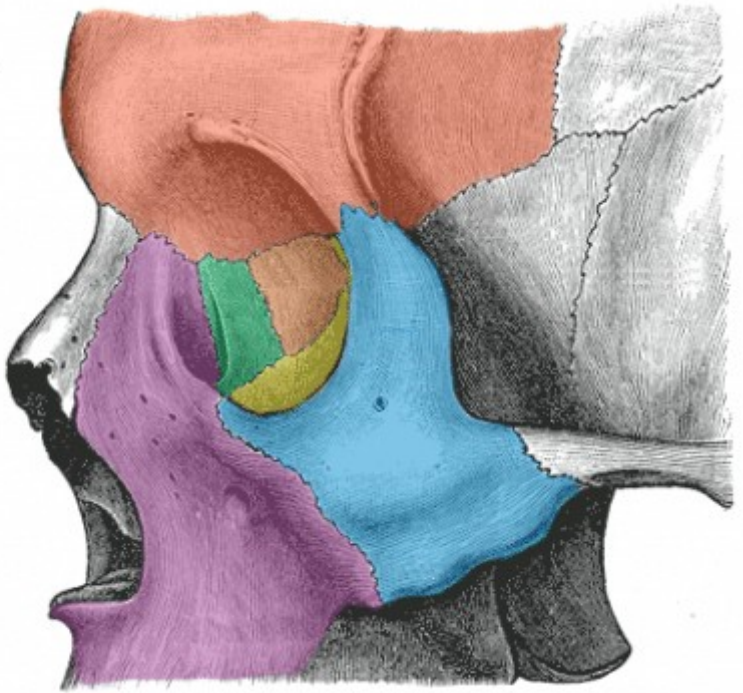
Orbita Kırıkları

Orbita anatomisi

- Orbita; frontal, sfenoid, zigoma, maksilla, etmoid, lakrimal ve palatin kemiklerden oluşan piramidal bir boşluktur.
- Taban: ince maksiller kemik; altında maksiller sinüs ve infraorbital sinir.
- Medial duvar: etmoid ve maksilla; medial rektus ve lakrimal yapı ile komşuluk.

- Frontal
- Sphenoid
- Lacrimal
- Ethmoid
- Maxilla
- Zygomatic

Orbital Yapı	Kemikler	İlgili Yapılar
Üst orbital rim, orbital tavan	Frontal kemik	Frontal sinüs, supraorbital sinir
Lateral duvar	Sfenoid kemik ve zygoma	Lateral kantal ligament
Infraorbital rim ve orbital taban	Zygoma, maksiller kemikler	İnferior oblik ve inferior rektus kası, maksiller sinüs, infraorbital sinir
Medial duvar	Maksiller, lakrimal ve etmoid kemikler	Medial rektus kası, etmoid sinüs, medial kantal ligament, lakrimal duktal sistem

Orbita Kırıkları

Tipleri:

- Orbitozigomatik kırık: lateral rim, yüksek enerjili travma, taban kırığı ile birliktelik.
- Nazoetmoid kırık: medial rim, medial kantal ligament ve lakrimal sistem etkilenir.
- Orbital taban (“blow-out”) kırığı: küçük, yuvarlak cisim çarpması sonrası en sık tip.
- Orbital çatı kırığı: çocuklarda daha sık, intrakraniyal yaralanma ile ilişkili

Klinik bulgular: Orbita kırığı

- Periorküler şişlik, ekimoz, hassasiyet
- Diplopi, özellikle yukarı bakışta; ağrılı ve kısıtlı göz hareketleri
- Enoftalmi, orbital distopi, amfizem, krepitasyon, yüz uyuşması
- Ekstraoküler kasların sıkışmasına bağlı okülokardiyak refleks uyarılarak bradikardi ve bulantı-kusma

Orbita Kırıklarında Çocuklara Özgü Özellikler

- Çocuk yüz iskeleti daha esnek, sinüsler daha az pnömatizedir
- ***Trap-door*** tipi taban kırığı ve kas sıkışması (entrapman) daha sık (orbita kapan kırığı)
- Çocuklarda orbital çatı kırığı erişkine göre daha sık

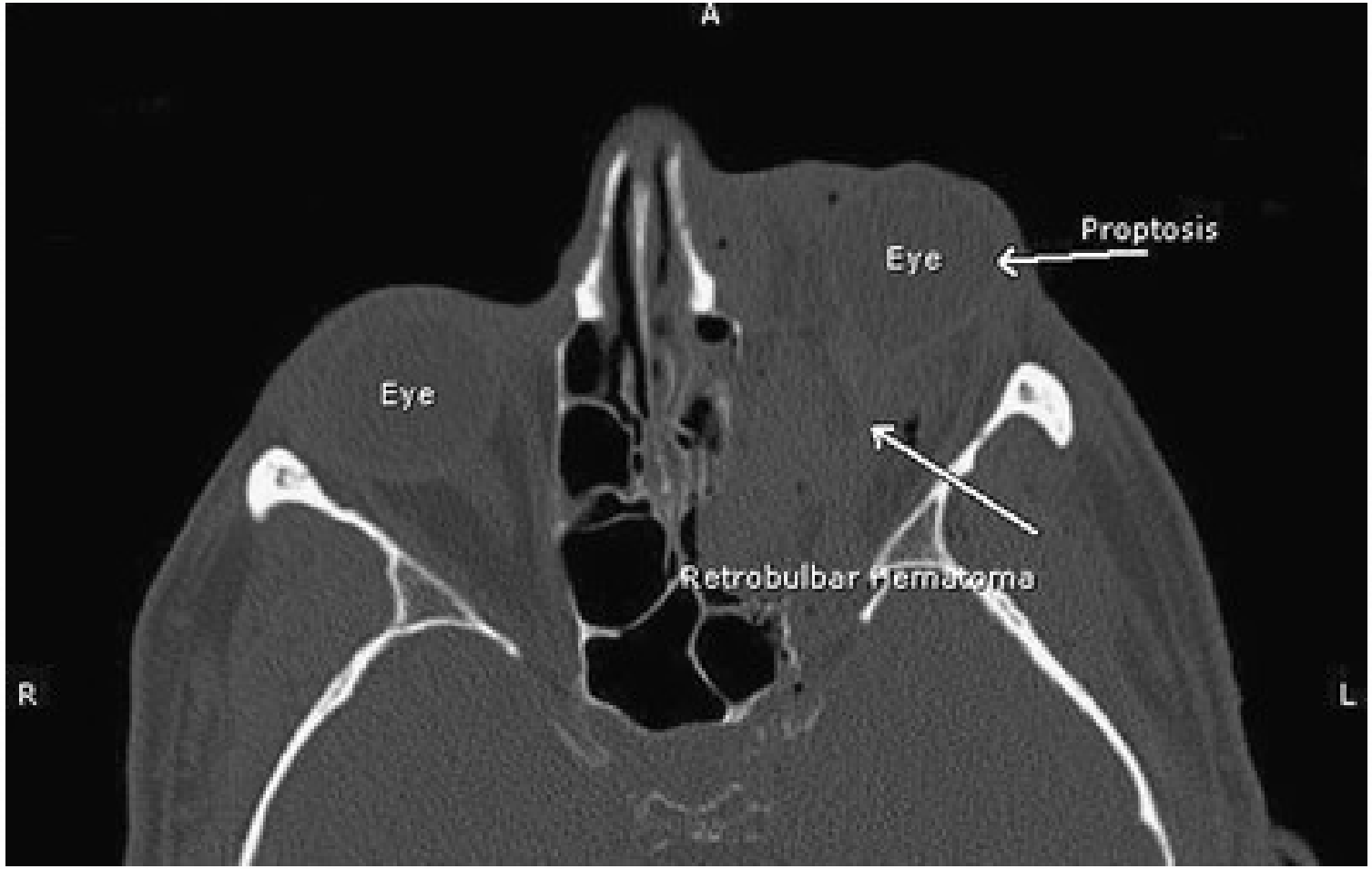

Contemporary issues

Oculocardiac reflex: An underrecognized indication for surgical orbital fracture repair

John Ramos ✉ Show more

Cite Add to Mendeley Share | 10.1016/j.ienj.2025.101740 ↗

A
Proptosis
Eye
Eye
Retrobulbar Hematoma
R
L

Open Access | Systematic Review

Traumatic Orbital Compartment Syndrome in Children—Systematic Review and Descriptive Summary

by Tobias Jhala [1,*], Lea Berger [2], Jonathan Aichner [3], Markus Lehner [4], Justus Lieber [1] and Jörg Fuchs [1]

Orbita kırığı: Acil Yönetimi

- Açık glob şüphesinde göz üzerine bası yok; metal koruyucu kalkan, antiemetik, antibiyotik, acil göz konsültasyonu.
- Blow-out kırığında sümkürmeme, Valsalva'dan kaçınma, travmadan korunma.
- Ağrı kontrolü, baş elevasyonu, soğuk uygulama; kas entrapmanı/okülo-kardiyak refleks varsa acil cerrahi değerlendirme.

Travmatik optik nöropati

Travmatik optik nöropati (TON)

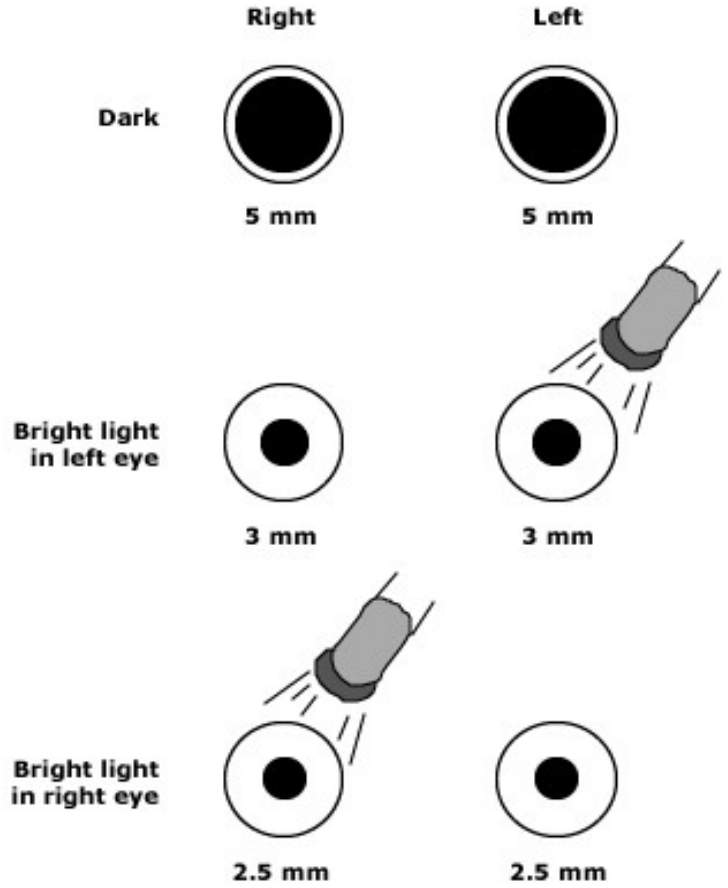
- Travma sonrası gelişen, görmeyi tehdit eden bir optik sinir yaralanmasıdır.
- Akut görme azalması veya kaybı ile başvurabilir.
- İzole künt travma sonrası görülebileceği gibi orbita kırıkları ve optik kanal yaralanmalarıyla da ilişkili olabilir.
- Optik kanal kırığı, sinirin kemik kanal içindeki travmatik hasarını düşündürür.

Travmatik optik nöropati (TON)

- Tanı büyük ölçüde klinik değerlendirmeye dayanır.
- Acil serviste temel amaç; görmeyi tehdit eden eşlik eden yaralanmaları hızla tanımak ve uygun oftalmolojik değerlendirmeyi sağlamaktır.
- Optik sinir kopması (avülsiyon), TON'dan ayrılması gereken daha ağır bir travmatik optik sinir yaralanmasıdır.

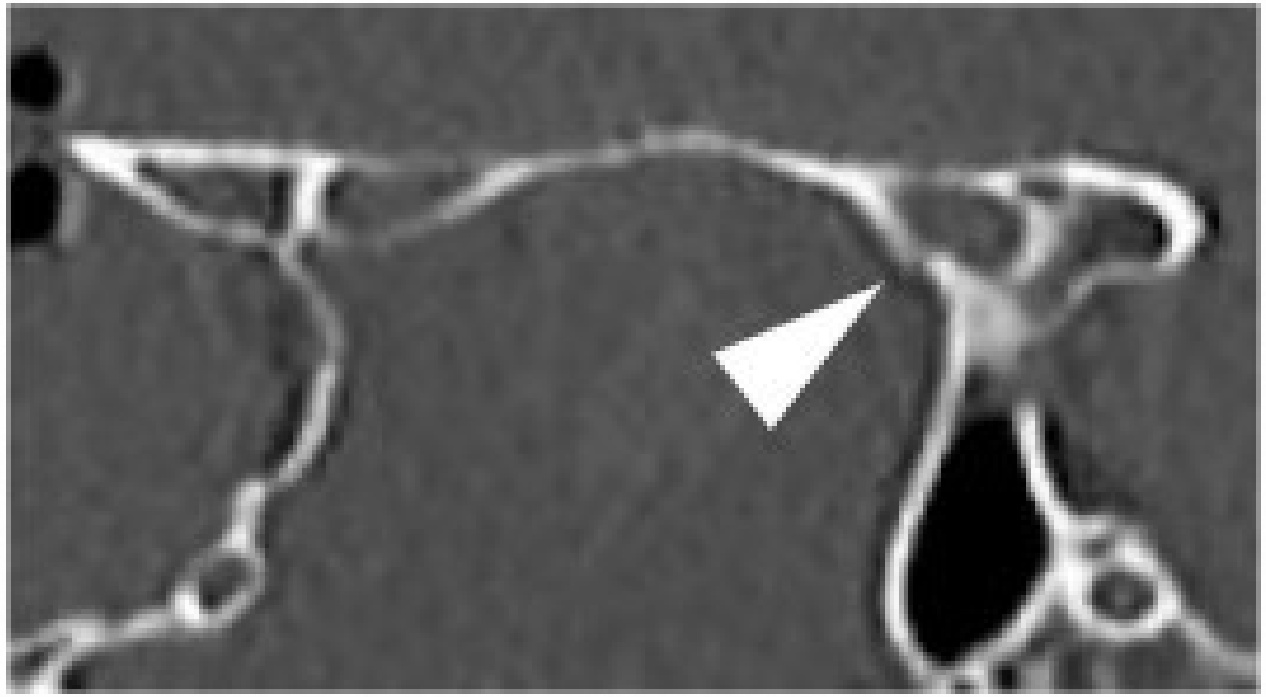
Travmatik optik nöropati (TON): Tanı

- Akut, sıklıkla tek taraflı görme azalması veya kaybı.
- Göreceli afferent pupilla defekti (RAPD) temel muayene bulgusudur.
- Görme keskinliği mutlaka kaydedilmelidir.
- Renk görme kaybı/diskromatopsi optik sinir disfonksiyonunu destekler.
- Fundus başlangıçta normal olabilir; normal fundus TON'u dışlamaz.
- Bilateral ve simetrik olgularda RAPD görülmeyebilir.

Right
Left
Dark
5 mm
5 mm
Bright light in left eye
3 mm
3 mm
Bright light in right eye
2.5 mm
2.5 mm

Görüntüleme

- İnce kesitli orbita BT; kırık ve kas entrapmanı için ilk tercih.
- TON'da orbita ve optik kanal BT/MRG destekleyicidir; tanı esas olarak kliniktir
- Güncel çalışmalar, OCS tanısı klinik olarak konduğunda BT beklemeden acil lateral kantotomi/kantoliz yapılmasını destekliyor; ilk 1–2 saatte dekompresyon yapılan olgularda görme sonuçları belirgin daha iyi.

Travmatik optik nöropati: Yönetim

- TON şüphesi: ciddi görme kaybı + RAPD ± normal fundus
- Eşlik eden OCS, açık glob, ciddi orbita kırığı açısından değerlendirme
- OCS varsa acil lateral kantotomi/kantoliz; steroid ve optik kanal dekompresyonu kararı multidisipliner ve olgu bazlı

ANZ Journal of Surgery
Royal Australasian College of Surgeons

REVIEW ARTICLE

Traumatic Optic Neuropathy After Head Trauma: Pathophysiology, Interventions, and Evidence From Meta-Analysis

Cui Huang, Ying Xu, Xiaosu Wu, Shu Tang

First published: 30 December 2025 | https://doi.org/10.1111/ans.70454 | VIEW METRICS

Pediatrik nüanslar ve sevk

- Çocukta kooperasyon sınırlı; muayene ve işlemler için uygun sedasyon, hava yolu güvenliği ve monitörizasyon önemli
- TON şüphesi, OCS, açık glob, belirgin blow-out kırığı, persistan diplopi, ciddi görme kaybı, intrakraniyal yaralanma eşliği acil sevk/ multidisipliner yaklaşım gerektirir
- Taburculukta yazılı eğitim: travmadan kaçınma, sümkürmeme, görme veya diplopi kötüleşirse acil başvuru önerisi

Özetle; son yılların literatürü bize üç net mesaj veriyor:

- Birincisi, pediatrik blow-out kırıklarında kas entrapmanı olan çocukları bekletmemeliyiz.
- İkincisi, travmatik optik nöropatide yüksek doz steroid, artık ‘otomatik’ bir refleks olmamalı; kanıtlar zayıf, karar bireyselleştirilmeli.
- Üçüncüsü, orbital kompartman sendromunda görüntüleme uğruna zaman kaybetmemek; erken kantotomi/kantoliz ile görme şansını artırmak gerekiyor. Pediatrik rekonstrüksiyon stratejileri de giderek daha uzun dönem, büyüme odaklı bir çerçeveye oturtuluyor

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ...